

HANGYA

Aszövetkezeti üzletrésztőkék emelése.

A háboru előtti időkben szövetkezeteink legtöbbje abban a helyzetben volt, hogy áruforgalmát saját tőkéjével tudta lebonyolítani. — Üzletrésztőkék arányban állott a szövetkezeti tagok szükségletének és fogyasztásának mértékével úgy, hogy nem kellett idegen pénzeket igénybe venni s így a legolcsóbb pénzzel dolgozhatott. Az a pár ezer korona üzletrésztőke, mivel működését megkezdte, nemcsak a forgalom lebonyolítására volt elegendő, hanem mellett még tartalékokat is gyűjthetett a szövetkezet, nem szorult adósságcsinálásra, megélt a maga emberségéből.

Ma azonban ezen tőkék a szükségleti cikkek százszoros, sőt ezerszeres áremelkedéshez viszonyítva, elenyésző csekély összegek, melyből legtöbb helyt, még egy család évi háztartási szükségletét sem lehet fedezni, nemhogy a tagok összességének igényeit kielégíthetné. Ennélfogva most a legtöbb szövetkezet idegen tőkére, idegen segítségre szorul, kénytelen vagy áru- vagy pénzhitelt igénybevenni, ami által mázsás sulyokat rak saját vállaira. Mert az idegen tőke után fizetendő kamatok oly terhet jelentenek a szövetkezeti üzleti életben, melyek az egészséges szövetkezeti gazdálkodást lehetetlenné teszik és a szövetkezeteket is az idegen tőke járma alá hajtják.

Tehát a szövetkezeti érdekeket szíven viselő vezetőségeknek be kell látniok ezen, a szövetkezetre veszedelmet jelentő körülményt és mindent el kell követniök, hogy függetleníthessék magukat az idegen tőkétől és, hogy a közelből, vagy házi forrásból teremtsék elő azt az üzletrész, illetve forgótőkét, amelyre a szövetkezetnek szüksége van. Ezt kell ma minden szövetkezeti vezetőségnek tennie. Szólítsák fel tagjaikat, hogy az életszükségletek drágulásának arányában legalábbbb is tiszterezték meg eddigi üzletrészeiket, mert csak így juthatnak abba a kellemes helyzetbe, hogy a drágasággal szemben egy hatalmas fegyverrel, a saját tőkével védekezhessenek.

Szövetkezeteink legtöbb tagja minden nagyobb megerőltetés nélkül tiszteresére is tudná emelni régebbi üzletrészeit s bizonyára meg is fogja tenni, ha ennek fontosságára és szükségességére

figyelmeztetik. Most tartják a Hangya szövetkezetek rendes közgyűléseit, most tehát alkalom nyílik megmagyarázni az üzletrésztőke emelésének jelentőségét s ha a vezetők kellőképpen megvilágítják a helyzetet, az eredmény nem is fog elmaradni. Ha gondolkoznak, tétováznak s az üzletrésztőke emelését csak a véletlenre s a jó szerencsére bizzák, nem fognak tudni a fokozódó igényeknek megfelelni s nem lesznek képesek a tagok által támasztott kívánalmakat kielégíteni. A tagok megkövetelik, hogy a szövetkezet tőkéletes beszerzési forrásként álljon rendelkezésükre, tehát megkövetelheti a szövetkezet is, hogy a tagok ne csak a jogaikat érvényesítsék, hanem kötelezéseiket is teljesítsék, a legfőbb célja legyen most minden szövetkezetnek, hogy üzletrésztőkét a réginék sokszorossára emelje, mert csak így teheti magát függetlenné a drága áru- és pénzhiteltől.

Hirdessék a szövetkezet vezetői minden alkalommal, gyűléseken, összejöveteleken, az üzletben, szóval mindenütt, hogy az üzletrésztőke emelésére szükség van a szövetkezet fennállása érdekében, s hogy a jegyzett üzletrész nem ajándék, hanem olyan hasznos befektetés, amelynél jobbat ezidőszert nem találunk.

Fontos ügyvezetési értesítés.

Az új adótörvény értelmében minden nyilvános számadásra kötelezett vállalat tartozik minden év február hó végéig a megelőző évre vonatkozó mérlegét az illetékes pénzügyigazgatóságához betérjeszteni. Tekintve azonban, hogy az új adótörvény a jelen évben lép életbe, ez első évben a pénzügyminiszterium is elnézéssel kíván lenni a törvényes intézkedés betartását gátló leküzdhetetlen akadályok miatti bizonyos késedelemmel szemben s így kilátásba helyezte, hogy csupán a folyó évben április hó 1-ig a késedelmező vállalatokkal szemben nem fogják a pénzügyigazgatóságok érvényesíteni a törvényben előírt büntető rendelkezéseket. Április 1-től azonban a törvény minden elnézés nélkül alkalmaztatni fog, mert április 1-én meg kell kezdeni a pénzügyigazgatóságok a folyó évi adókimutatási munkálatokat.

Ezen törvényes rendelkezések természetesen szövetkezeteinkre is mint nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra teljes mértékben vonatkoznak, minélfogva

legkésőbb április 1-ig minden szövetkezet be kell, hogy terjessze mérlegét az illetékes pénzügyigazgatóságához, ha el akarja kerülni az ezen határidő utáni késedelemről származható súlyos megbírságot.

Központunk jelenleg nem rendelkezik annyi ellenőrrel, hogy minden szövetkezetnél az évi mérleget az eddigi szokások szerint a megkívánt határidőig a helyszínen elkészíthesse és ezért egy kiegészítő megoldást kénytelen keresztül vinni, miután a törvényes rendelkezés elől semmiféle kérelmezéssel sem lehet kitérni.

Ennélfogva központunk úgy intézkedett, hogy a még el nem készült szövetkezeti mérlegeket ellenőreink a szövetkezetre nézve illetékes tranzitóraktárunknál fogják sürgősen elkészíteni.

Felkérjük tehát mindazon szövetkezetek igazgatóságát — ahol az 1922 évi mérleg még nem készült el — szíveskedjenek azonnal intézkedni, hogy akár az elnök, akár az ügyvezető, vagy a könyvelő legkésőbb folyó hó 15-ig — amikor már ellenőreink a tranzitóraktárunknál lesznek — a szövetkezethez legközelebb fekvő tranzitóraktárhoz — vagy ha könnyebben megközelíthető, a központhoz — utazzon be és vigye magával a következő könyveket a mérleg elkészítése céljából.

Beviendő könyvek: Folyószámlakönyv, a Hangya és idegen cégek folyószámla kivonataival, raktárkönyv, boltoskönyv, pénztárkönyv, pénztárnapló, főkönyv, mérlegkönyv, összes számlák és pénztári okmányok az utolsó ellenőri kiszállás óta, 1922 december 31-én fennállott hiteleknek kimutatása, a december 31-én felvett leltár, leirási könyvecske, pinckönyv, amennyiben ilyen külön könyvvel a szövetkezet rendelkezik.

Ellenőrünk, vagy a tranzitóraktár főnöke átveszi a szövetkezeti könyveket és okmányokat s azoknak alapján elkészíti a szövetkezet mérlegét. Ahogy ellenőrünk egy szövetkezet munkálataival elkészül, azonnal kiküldi az illető szövetkezetnek a pénzügyigazgatóságához benyújtandó hatósági mérlegpéldányt az adóvallomási ívvel és a részletes kimutatással együtt, valamint kitűzi a közgyűlés napját, melyről a közgyűlési meghívó által értesíti a szövetkezetet. A kézhezvétel után a hatósági mérleg úgy az igazgatóság, valamint a felügyelőbizott-

ság valamennyi tagja által aláírandó és mellékleteivel együtt a pénzügyigazgatóságához azonnal beterjesztendő. Központunk aláírása ez évben elmarad a hatósági mérlegről.

A törvényszékhez beküldendő mérleget központunk fogja még a közgyűlés előtt a szövetkezetek kiküldeni. Az ellenőrünk által kitűzött közgyűlési napok valamelyikén a szövetkezet feltétlenül meg kell hogy tartsa közgyűlését, először is, mert a hivatalos lapba való meghirdetés az ellenőr által kitűzött két napra fog megtörténni, másodsor pedig a közgyűlésről felveendő jegyzőkönyv kivonata a pénzügyigazgatóságához a mérleg iratok kiegészítésével sürgősen beterjesztendő, tehát halasztásoknak helye nem lehet. A közgyűlési jegyzőkönyvi kivonatot ellenőrünk a pénzügyi hatósági mérleggel együtt szintén kiküldi, ami a közgyűlés határozatai szerint kitöltendő és aláírva azonnal beküldendő a pénzügyigazgatóságához.

Ezen eljárások szigorú betartása a szövetkezet érdekében áll és ezért kérjük, hogy a fentiekben foglaltatnak feltétlenül eleget tenni sziveskedjenek a szövetkezeti vezetőségek, mert a késedelemmel járó kellemetlenségért központunk nem vállal felelősséget és az esetleges súlyos bírságok orvoslása iránt sem intézkedhetik.

A jelen hónapban ellenőreink a tranzitóraktáraknál kizárólag mérleg munkálatokkal foglalkoznak, tehát semmi körülmények közt sem küldhetünk a szövetkezetekhez ellenőrt, míg az összes szövetkezet mérlegét el nem készülnek. Ha időközben átadás, vagy egyéb ok miatt leltározni kellene, úgy sziveskedjenek a szövetkezeti vezetőségek a már december hóban a leltározásra vonatkozólag lapunk útján megadott utmutatásunk alapján a leltározást, vagy átadást saját hatáskörükben eszközölni, vagy pedig azt április hóra elhalasztani.

A tranzitóraktárhoz való beutazás alkalmát használják fel a szövetkezetek arra, hogy begyűlt pénzeiket árutartozásuk törlesztésére vigyék be és fizessék le a raktárhoz, a raktár alapos megtekintése mellett pedig a szükségelt és a szövetkezetnél hiányzó árukból tegyenek megrendelést, miáltal ezen kényszerű beutazást a szövetkezetre nézve leghasznosabbá tehetik. A raktárhoz beviendő könyveket és okmányokat jól csomagolják be, nehogy valami azokból veszendőbe menjen.

A központ közleményei.

Áruosztályunk alábbiakban közli az erdélyi piacon az elmúlt héten kialakult nagybani vételárakat, hogy a szövetkezetek az eladásoknál tájékozva legyenek s körültekintéssel járassanak el a jelenlegi állandó drágulási irányzat mellett.

Cukor kristály alapon	á kg.	36—	
Cukorka Mercantil	"	42—	
" Superior	"	45—	46—
" Foure töltött II.	"	50—	52—
" " " I.	"	58—	60—
Candis fehér és sárga	"	45—	46—
Csokoládé Menage	"	100—	110—
" Vanília I. a.	"	120—	125—
" Extrafin	"	130—	135—
Tejszokoládé	"	150—	160—
Bors	"	64—	68—
Enyv	"	30—	32—
Fahéj	"	68—	72—
Vasgálic	"	5—	5-80
Rézgálic	"	29—	32—
Gyanta francia	"	16—	20—
Répamag	"	44—	46—
Lóhere mag	"	50—	52—
Lucernamag	"	52—	56—
Kötéláru	"	50—	56—
"	"	60—	70—
Keserű só	"	6—	6-50
Keményítő buza	"	20—	
" rizs I. a.	"	33—	36—
Köménymag belföldi	"	75—	
" import	"	90—	100—
Kávé Santos	"	88—	94—
" Ceylon	"	110—	115—
" Quantamala I.	"	125—	130—
" Maragogye	"	130—	138—
" Pörkölt I. a.	"	115—	125—
" " II.	"	100—	110—
" Öröit	"	50—	55—
Mandula I.	"	120—	128—
Mazsola	"	115—	125—
Mák	"	40—	44—
Mosószippan I.	"	32—	36—
Mosószóda	"	2-10	2-40
Mosószóda 100%	"	9-50	10—
Gépolaj 5/D.	"	6-30	6-80
" 7/10	"	7-30	7-80
Hengerolaj Valvolin	"	10—	10-50
Halzsir I.	"	24—	26—
Terpentin svéd	"	40—	44—
Koncze (firneis)	"	42—	44—
Virágolaj (repce égő)	"	40—	44—
Kőolaj (petroleum)	"	3—	3-60
Tavotta gépszir	"	14—	15—
Faolaj Nizzai-Aixi	"	85—	95—
Paprika király	"	50—	60—
" rózsa I.	"	80—	85—
" édes nemes	"	110—	125—
Szódabicarbona	"	20—	22—
Rizs Burmach	"	22—	24—
" Rangoan Glasse	"	25—	26—
" Jappan	"	28—	30—
" Carolin	"	33—	35—
Szent-László szappan			
glycerin	á Tuc.	150—	160—
Borax gyógy.	"	115—	120—
Tojásolaj szappan kicsi	"	80—	84—
Angol mosdó " nagy	"	180—	
Tea Marning	á kg.	140—	150—
Tea Oranga Pecco	"	170—	180—
Finom szesz	á hlt. fok	44—	46—
Édesített ital	"	30—	34—
Égetett ital 45%	"	26—	28—

A rézgálic szükségletek bejelentése. Miután központunk a múltban is gondoskodott a szövetkezetek gazda

tagjainak rézgálic (kékkő) szükségletéről, úgy a jelenben is biztosítani akarja az ellátást. Felkérjük a szövetkezeteink ügyvezetőit, sziveskedjenek a szövetkezeti tagok rézgálic szükségletét már most összeírni és azok összmenyiségét lehetőleg 8 napon belül központunknak bejelenteni, hogy a bejelentett szükséglet arányában szerezhessünk be a rézgálicot. Előre is biztosítjuk szövetkezeteinket, hogy legjobb minőségű 98—99%-os rézgálicot óhajtanak beszerezni, mely áru a gazdáknak feltétlenül megelégedésükre fog szolgálhatni. Ár tekintetében is a legelőnyösebb versenyképes árakra törekszünk.

E kérésünk gyors elintézése abból a szempontból nagyon fontos, mert ilyen módon a szőlősgazdák rézgálic szükséglete a kellő időben lenne biztosítva.

Ugyancsak felhívjuk szövetkezeteink figyelmét a központunk által beszerezendő I. a. Mayunga raffiára, melyre vonatkozó bejelentéseket szintén kérjük a rézgálic bejelentéssel együtt sziveskedjenek megtenni. A rézgálic és a raffia árát mielőtt megállapodásra jutunk, közölni fogjuk szövetkezeteinkkel, ezért a bejelentések vételkötelezettség nélkül történnek.

Szövetkezeti hírek.

Szövetkezeti önzetlenség. A fugyivásárhelyi fogyasztási szövetkezet vezetője Wallner Győző róm. kath. plébános, fáradhatatlan, buzgó szövetkezeti ügyvezetőnek mult évi eredményes munkásságáért 2000 lei tiszteletdíjat állapított meg, amit Ő a szövetkezet érdekeiért való lelkes, önzetlen rajongással a szövetkezetnek adományozott boltos-lakás építés céljára. Ezen nemes önzetlenséget csak a szövetkezeti élet tisztultabb közérdekű gondolkozása teremtheti meg, mely példaképpül szolgálhatna a mai gazdasági élet vezetőinek.

Szövetkezeti jubiláris közgyűlés. Az ágyai községi fogyasztási szövetkezet folyó hó 11-én tartja fennállásának 25 éves jubileumát évi közgyűlése keretében, melyen központunk képviselőjében Kiss Tamás tranzitó főnök fog részt venni. A Romániához csatolt volt magyar területen az ágyai szövetkezet a legrégebb, egyidős a budapesti „Hangya” központtal, miért is méltán megillette az ágyai szövetkezetet a magyarországi Hangya szövetkezetek negyedszázados eredményekben gazdag működésének dicsőségéből egy parányi rész. Kívánunk ágyai szövetkezetünknek még sok és eredményes negyed századot.

A „Hangya” című mellékletet szerkesztli:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kindó:

TÖRÖK BÁLINT

sz. E. G. E. Utikán.